

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.763/2018/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Kiss Miklós Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kiss Miklós ügyvéd) által képviselt felperes neve d.-i (cím) lakos felperesnek - a dr. Havasi Gábor ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve d.-i (cím) lakos alperes ellen szerződés létre nem jöttének, valamint szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 10.P.21.650/2017/20. számú ítélete ellen a felperes által 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, s megállapítja, hogy a felek között 2013. augusztus 15. napján létrejött „Tartozáselismerő nyilatkozat. Kölcsönszerződés”-ben és „Közjegyzői okirat”-ban meghatározott tartozásnak a 60 000 000 forintot és annak a jegybanki alapkamat kétszeres mértékét meghaladó összege túlzott kamatkikötés és ezért nem érvényesíthető.

Mellőzi a felperes kötelezését perköltség megfizetésére az alperes javára, s kimondja, hogy a felek mind az első-, mind a másodfokú költségeiket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 780 000 (Hétszáznyolcvanezer) forint kereseti és 1 300 000 (Egymillió-háromszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

2013. augusztus 15-én a peres felek ügyvéd által készített és ellenjegyzett „Tartozáselismerő nyilatkozat. Kölcsönszerződés” című okiratot írtak alá. Ennek 1. pontjában rögzítették, hogy az alperes mint kölcsönadó a kölcsönvevő részére 2012. évben, több részletben, összesen 125 000 000 forint összegű kamatmentes készpénz kölcsönt nyújtott. Az okirat 2. pontjában írtak szerint a kölcsönvevő kötelezettséget vállalt arra, hogy ezt a kölcsönt 2013. augusztus 31. napjáig visszafizeti a kölcsönadó részére. A 3. pont értelmében a felek megállapodtak abban, hogy amennyiben e határidőig az adós kötelezettségének nem tesz eleget, köteles a késedelembe esés napjától a visszafizetés napjáig késedelmi kamatot fizetni, melynek mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese.

Ugyanezen a napon a felperes közjegyző által okiratba foglalt „Tartozáselismerő és egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot” tett, melyben a fenti okirat tartalmát megismételve hozzájárult

ahhoz, hogy amennyiben kötelezettségének nem tesz eleget, vele szemben a hitelező követelését közvetlen végrehajtás útján érvényesítheti.

A felperes tartozását az alperes részére nem fizette meg.

A közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátása után a felperessel szemben végrehajtási eljárás indult, mely a rendelkezésre álló iratok szerint **K. F.** végrehajtónál 170.V.2258/2014. számon folyamatban van.

2013. augusztus 5-én a felperes lányának ajándékozta a házastársa és az ő $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú közös tulajdonát képező D, Cs. u. 20. fszt. 2. szám alatti ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét. E szerződés vele szembeni hatálytalanságának megállapítása iránt e per alperese pert indított a szerződő felek ellen a Debreceni Járásbíróság előtt. Az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó ítélete elleni fellebbezés elbírálása végett a Debreceni Törvényszék előtt folyamatban lévő per tárgyalását a bíróság jelen per jogerős befejezéséig felfüggesztette.

A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között kölcsönszerződés nem jött létre, mert az ügyvéd által készített 2013. augusztus 15-i keltezésű okirat a közöttük és az alperes között korábban kötött megállapodások alapján átadott pénzeszegek összefoglalását tartalmazza, ám a megállapodásuk nem tér ki a kölcsönszerződés Ptk.-ban írt lényeges feltételeiben való megegyezésre. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a közte és az alperes közt létrejött kölcsönszerződés és tartozáselismerő nyilatkozat érvénytelen, elsősorban azért, mert az színlelt, valójában a Ptk. 568. §-ában írt polgári jogi társasági megállapodást leplez, amely azonban jogszabályba ütközik, mert a közös befektetés teljes veszteségét kizárólag rá hárítaná. Ugyanezen indokkal kérte harmadsorban a szerződés semmisségének megállapítását annak jóerkölcsbe ütköző volta miatt. Negyedlegesen hivatkozott arra, hogy megállapodásuk jogszabályba ütközik, mert az alperes tiltott pénzügyi tevékenységet folytatva üzletszerűen, rendszeresen adott kölcsön különböző összegeket, s ezt a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) tiltja. Ötödsorban állította, hogy a közöttük létrejött szerződés uzorás jellege miatt semmis. Előadta, hogy az alperes több alkalommal adott kölcsön részére, egyenként több millió forintot azzal a céllal, hogy azt saját pénzével kiegészítve továbbítsa egy b.-i személy részére, aki azokat befektetési célra használja fel, majd jelentős „hozammal” növelve fizeti vissza. Az első három alkalommal e megállapodásnak megfelelően zajlottak az események, a negyedik kölcsön átadását követően azonban az alperes a neki járó 32 500 000 forintot nem kérte vissza, hanem azt indítványozta, hogy azt a felperes újabb befektetés céljából továbbítsa b.-i ismerősének. E személy időközben eltűnt, a pénzt nem fizette vissza a kölcsönadó részére, így a felperes alperes felé fennálló tartozása a kamatokkal együtt 2013. nyarára 60 000 000 forintra növekedett.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Előadása szerint a felperessel kizárólag kamatmentes kölcsönszerződéseket kötött, ám csak az első három esetben átadott összegeket kapta vissza az adóstól. Az azt követően átadott összesen 125 000 000 forintos tartozása kiegyenlítését a felperes 2013. június 30-áig vállalta, ám kötelezettségének nem tett eleget, majd 2013. augusztus 15-én aláírta a kölcsönszerződést és tartozáselismerő nyilatkozatot, de visszafizetési kötelezettségének ezt követően sem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 500 000 forint perköltséget, s kimondta, hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a peres felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződések jöttek létre, amelyek alapján maga a felperes is 60 000 000 forint tartozását ismerte el 2013. nyarára vonatkozóan. A 2013. augusztus 15-i okirat kölcsönszerződés része valójában e korábbi kölcsönszerződések összefoglalása és nem egy újabb kölcsönszerződés írásba foglalása volt, ebből következően az okiratot csupán tartozáselismerő nyilatkozatnak tekintette. Hangsúlyozta, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján azt nem lehetett megállapítani, hogy a tartozásból mennyi a tőke- és mennyi a kamattartozás, azt azonban, hogy a felek között kölcsönszerződések létrejöttek, aggálytalanul meg lehetett állapítani, ezért az elsődleges kereseti kérelem nem foghatott helyt.

Alaptalannak találta a másodlagos kereseti kérelmet is, mert a felperes előadásán kívül semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá azt, hogy egy polgári jogi társasághoz hasonlatos megállapodás kötöttet befektetési célra közöttük.

Nem találta alaposnak a szerződés jóerkölcsbe ütköző volta miatti semmisségének megállapítására irányuló kereseti kérelmet sem. Kiemelte, hogy egy ügylet jóerkölcsbe ütközőnek akkor tekinthető, ha az a társadalom általános erkölcsi megítélését oly mértékben sérti, hogy az eléri az érvénytelenség szintjét. A jóerkölcsbe ütközés a jogszabály értelmében egy gyűjtőkategória, amelybe a jogalkotó nem nevesített érvénytelenségi okokat sorolt, ám az adott esetben a felperes nevesítette az általa vélt érvénytelenségi okokat, így azokat nem e kereseti kérelem kapcsán kellett elbírálni.

A tiltott pénzügyi tevékenységgel kapcsolatos érvelést megalapozatlannak ítélte, kifejtve, hogy ha az alperes valóban a Hpt. szerint tiltott üzletszerű pénzkölcsönt nyújtó tevékenységet folytatott volna, ahhoz közigazgatási szempontból engedélyre lett volna szüksége, ám e tény megállapítása esetén sem eredményezi a szerződés polgári jogi értelemben vett érvénytelenségének megállapíthatóságát, tekintettel arra, hogy annak megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha más jogágbeli szabály kifejezetten az érvénytelenség jogkövetkezményét fűzi az engedély nélküli tevékenységhez, ilyet azonban a Hpt. nem tartalmaz.

Nem találta megállapíthatónak a szerződés semmisségét annak uzsorás volta miatt sem. E kereseti kérelem kapcsán is hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy a felek közötti kölcsönügyletekben mennyi a tőke- és mennyi a kamattartozás, azt csupán vélelmezni lehetett, hogy a tartozáselismerő okiratban megjelölt 125 000 000 forint ügyleti kamatot is tartalmaz. A felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta igazolni, hogy az alperes az ő helyzetének kihasználásával feltűnően aránytalan előnyt kötött ki, ebből következően pedig az uzsora megállapítására sem volt lehetőség.

Pervesztessége miatt kötelezte a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes részére perköltség megfizetésére. Perköltségként az alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján állapította meg mérsékelt összegben az alperes képviselője által kifejtett tevékenységgel arányos mértékben.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, keresetének megfelelő határozat hozatalát és az alperes költségben való marasztalását. Megismételte az elsőfokú eljárásban kifejtett érvelését, kiemelve, hogy a kölcsönszerződés létrejötte abban az esetben lett volna megállapítható, ha minden egyes külön-külön megkötött kölcsönszerződés esetén megállapodtak volna a szerződés lényeges ismérveiben. Ezzel kapcsolatban azonban mind a peres

eljárásban, mind a Debreceni Járásbíróság előtt indult perben egymásnak ellentmondó, következetlen előadásokat tett az alperes, úgy a kölcsönök összegét, mint azok írásba foglalását illetően. Olyan szerződések, melyek a 2013. augusztusában kelt okirat tartalmát adták volna, nem jöttek létre, ebből következően az okirat színlelt, semmis.

Hangsúlyozta, hogy közöttük ténylegesen egy atipikus befektetési jogviszony jött létre, melynek értelmében az alperes, mint csendestárs nyújtott tőkét, melyet ő saját pénzével kiegészítve befektetett. Ez a tevékenység álláspontja szerint egy üzletszerű gazdasági együttműködés volt a remélt haszon elérése és elosztása érdekében. A haszon a befektetés arányában illette volna a feleket, s így kellett volna viselni a veszteséget is, ezzel szemben az alperes a megállapodásukat kölcsönszerződésnek minősítette és az elszámolás eredményeként az általa befektetett összeget hozammal együtt igényelte, míg a veszteséget kizárólag rá kívánta terhelni, az ilyen „megállapodás” pedig semmis.

Fenntartotta a szerződés jóerkölcsbe ütköző voltára vonatkozóan kifejtett álláspontját is, rámutatva, hogy nem minősül általánosan elvárhatónak és tisztességesnek az a magatartás, mely szerint az alperes a közös befektetés kockázatát kizárólag reá kívánja hárítani. Utalt arra, hogy a 2013. augusztusi okiratokat az alperes részéről megnyilvánuló fenyegetések, zaklatások elkerülése érdekében írta alá, s ennek tényét a meghallgatott tanúk igazolták.

Aláhúzta, hogy az alperes nem rendelkezett olyan engedéllyel, mely alapján rendszeresen, üzletszerűen kölcsönözhetett volna különböző összegeket, így tevékenysége jogszabályba ütközik, erre figyelemmel pedig szerződésük semmisnek minősül.

Vitatta, hogy a szerződés uzsorás jellege ne lett volna megállapítható. Álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy 125 000 000 forint átadására nem került sor, ő maga és a meghallgatott tanúk is 2013. nyarán fennálló tartozásának összegét 60 000 000 forintban jelölték meg, amely már magába foglalta a túlzott mértékű uzsorakamatot is. Utalt arra, hogy a Debreceni Járásbíróság előtt folyt perben maga az alperes is 60 000 000 forintos tartozásról beszélt, ennél nagyobb összeg kölcsönadását az alperes nem tudta igazolni. Az ezen összeghez hozzászámított 65 000 000 forint az alperes által elvárt hozam összege, amely irreális mértékű, s erre tekintettel megállapítható a szerződés uzsorás jellege. Figyelembe veendő e körben az a tanúk által igazolt körülmény, hogy az okiratok aláírására az őt és családtagjait ért fenyegetések, zaklatások elkerülése érdekében került sor.

Összességében úgy nyilatkozott, hogy a felek, illetve a tanúk nyilatkozata alapján maximum 60 000 000 forint tartozás megállapítására nyílhat lehetőség, amely azonban már a kamat összegét is tartalmazza.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérte.

Az ítéletábrla a fellebbezést az alábbiak szerint részben találta alaposnak.

Az ítéletábrla mindenekelőtt abban a kérdésben foglalt állást, hogy helye volt-e az adott esetben megállapítási kereset előterjesztésének. A per 2017. október 17-i indításakor hatályos 1952. évi Pp. 123. §-a úgy szólt, hogy „megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet”. Az 1952. évi Pp. 369. § a) pontja akként rendelkezett, hogy „a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre”. Ezekre tekintettel tehát jelen per megindításakor a megállapítási kereset előterjesztésének feltételei nem álltak fenn, mert a

felperes marasztalásra irányuló - végrehajtás megszüntetési vagy korlátozási - pert is kezdeményezhetett volna az alperessel szemben. Időközben azonban 2018. január 1-jén hatályba lépett a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény, amely az 528. § (2) bekezdésében a)-d) pontok között sorolja fel, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okirat alapján indult végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per mely feltételek esetén indítható. A felsorolás nem tartalmazza az 1952. évi Pp. 369. § a) pontjában írt esetet, azaz e címen ma már ilyen eljárás nem kezdeményezhető.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 56. § (1) bekezdése e per indításakor hatályos rendelkezése - a jelenleg hatályos 56. § (1) bekezdés b) pontjával azonos módon - akkor tette lehetővé a végrehajtást elrendelő bíróság számára a végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha jogerős bírósági határozat alapján megállapíthatta, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés - a jelenlegi szabályozás szerint: vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony egészben vagy részben - nem jött létre. Mindezekből következően eljárásjogi szempontból nem volt akadálya annak, hogy a törvényszék a felperes megállapításra irányuló keresetét elbírálja, különös tekintettel arra, hogy a felperes más keresetet nem is terjeszthetett elő.

A felperes mind keresetében, mind fellebbezésében arra hivatkozott elsődlegesen, hogy közte és az alperes között kölcsönszerződés nem jött létre, mert a szerződés Ptk. 523. § (1) bekezdésében írt lényeges tartalmi elemeiben nem állapodtak meg. A Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. A Ptk. 201. § (1) bekezdése értelmében a szerződéssel kikötött szolgáltatásért - ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik - ellenszolgáltatás jár. Pénzkölcsön esetén a kölcsönösszeg használatáért járó ellenszolgáltatás a kamat. A Ptk. 232. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy magánszemélyek egymás közti szerződéses viszonyában kamat csak kikötés esetében jár. A perbeli esetben a felek arról egyezően nyilatkoztak, hogy a negyedik alkalommal az alperes 32 500 000 forintot adott át a felperesnek. Az ezt követő, alperes által állított további kölcsönadások ténye, összege azonban nem bizonyított. A meghallgatott tanúk - akiknek vallomása a bizonyítékok sorából nem rekeszthető ki - egybehangzóan vallották, hogy 2013. nyarán az alperes 60 000 000 forintot követelt a felperestől, amely tanú1 és tanú2 szerint a tőkét és a hozamot, kamatot is magában foglalta. A peres felek arról is egyezően nyilatkoztak, hogy a K. Zs.-nak továbbított 32 500 000 forintos kölcsön „bedőlt”, a befektető eltűnt, elérhetetlenné vált. Ez esetben viszont nincs észszerű magyarázat arra, hogy ezt követően, ilyen nagy összeg elvesztése után az alperes miért adott volna még több tízmillió forintot a kölcsönvevő részére.

Megjegyzni az ítéletábra, hogy a felek a kölcsönszerződést határozatlan időre is köthetik, azaz nem szükségszerű, nélkülözhetetlen eleme a kölcsönszerződés érvényes létrejöttének a visszafizetési határidőben való megállapodás, a felperes erre való hivatkozása téves.

A Pp. 195. § (1) bekezdésébe foglalt vélelem szerint a közokirat teljesen bizonyítja az okiratba foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. E vélelem azonban nem vonatkozik a nyilatkozat tartalmára, az okirat tartalmával szemben bizonyításnak van helye. Az ítéletábra álláspontja szerint a felperes sikeresen bizonyította, hogy a számára nyújtott kölcsönök fejében visszafizetendő tőke és kamat összege nem lehetett több, mint 60 millió forint.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra a törvényszék álláspontját osztva azt állapította meg, hogy a 2013. augusztus 15-én készült okiratok a felek között korábban létrejött kölcsönszerződések összegzését tartalmazzák, de nem a valóságnak megfelelő összeget feltüntetve. A valóság a fentiek értelmében az, hogy a felperes tartozása ténylegesen legfeljebb 60 000 000 forint.

Alapítván hivatkozik a felperes arra, hogy közte és az alperes között olyan üzletszerű gazdasági együttműködés jött volna létre, amely a polgári jogi társasághoz hasonlatos. A Ptk. 568. § (1) bekezdése szerint a polgári jogi társaság léte megköveteli a közös gazdasági tevékenység folytatását - ám ilyen tevékenységről említés sem történt -, de ha valamelyik fél személyes tevékenységet nem folytat - ahogyan az alperes az egyező nyilatkozatok szerint a pénz átadásán kívül más nem tett - ez a személy „csendestársnak” tekintendő, ami az 568. § (4) bekezdése alapján a megállapodás semmisségét vonná maga után.

Az ítéletábra sem találta jóérkölsbe ütközőnek a felek megállapodását. A szerződésük - mely az előzőekben írtak szerint ténylegesen kölcsönszerződés volt - arra irányult, hogy az alperes pénzt ad át a felperesnek, aki - a kölcsönadó tudtával - azt továbbítja egy harmadik személynek befektetési céllal, haszon reményében. Az ilyen tartalmú jogügylet nem tekinthető társadalmilag elítélendőnek. A felperes által hivatkozott „egyoldalú kockázatviselés” abban az esetben lenne vizsgálódási körbe vonható, ha a felek polgári jogi társaság létrehozásáról egyeztek volna meg, ilyen szerződést azonban - miként azt az ítéletábra az előzőekben kifejtette - nem kötöttek.

Nem foghat helyt a felperes keresete a megállapodás jogszabályba ütköző voltára utalással sem. E körben az ítéletábra az elsőfokú bíróság helyes indokait megismételni nem kívánja, mindössze annyit jegyez meg, hogy a Hpt. 3. § (1) bekezdésében írt pénzügyi szolgáltatás fogalmát a törvény 2. számú melléklete - mely az értelmező rendelkezéseket tartalmazza - határozza meg. A 3. § (3) bekezdése értelmében az ilyen tevékenység üzletszerűen csak engedéllyel végezhető. Az üzletszerű tevékenység fogalmát a 2. számú melléklet III.22. pontja akként határozza meg, hogy „az ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett - előre, egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló - rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység”. A perbeli esetben azonban a felek egymástól független, több önálló kölcsönszerződést kötöttek, az alperes üzletszerű pénzügyi tevékenységére semmilyen adat nem utal.

Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság indokolásával azzal kapcsolatban is, hogy a felek szerződése nem tekinthető uzsorás szerződésnek. Az uzsora megállapításának objektív és szubjektív feltételei vannak, melyek konjunktívak, azaz bármelyik hiánya kizárja az uzsora megállapíthatóságát. Az objektív feltételek: feltűnően aránytalan előny kikötése, melynek a szerződés megkötésekor kell fennállnia, míg a szubjektív feltételek: a sérelmet szenvedő fél hátrányos helyzete és annak a helyzetnek a kihasználása. A bírói gyakorlat értelmében nem lehet uzsorának minősíteni a nagy nyereséggel biztató spekulációs tevékenység folytatására történt hitelnyújtást és - ritka kivételtől eltekintve - az üzleti célra adott kölcsönt sem, mert ilyen esetekben hiányzik az uzsora szubjektív feltétele: az adós szorult helyzete.

Mindemellett azonban, ha a kölcsönszerződés uzsorás jellege ugyan nem állapítható meg, de a kikötött kamat mértéke a kölcsönadó fél részére aránytalan előnyt jelent, a késedelmi kamat mérsékelhető. Így foglalt állást a Kúria a BH 2016. évi 245. szám alatt megjelent eseti döntésében. Az előzőekben írtak szerint az alperes 2013. júliusában a felperestől 60 000 000 forint megfizetését kérte többször, több tanú előtt, s ez az összeg már tartalmazta a kamatot is. Ezt az időpontot követően további kölcsönadásra nem vitásan nem került sor, így a 2013. augusztus 15-i keltezésű okiratokban szereplő további 65 000 000 forint csak kamatot takarhat, amely azonban eltűzött, az alperes részére aránytalan előnyt jelent. Az ítéletábra megítélése szerint a felperes szerződés uzsorás jellegének megállapítását kérő indítványában - mint többen a kevesebb - a kamat mérséklésére irányuló kérelem benne foglaltatik, ezért a Ptk. 301. § (3) bekezdése alapján azt - a törvényszék

ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva - a rendelkező részben írtak szerint mérsékelte.

Ennek következtében megváltozott a pernyertesség-pervesztesség aránya, az alperesre terhesebben 48-52%-ra. Mivel e között számottevő különbség nincs, az ítéletábra mellőzte a felperes kötelezését az elsőfokú perköltség megfizetésére az alperes javára és a Pp. 81. § (1) bekezdése második mondata alapján akként rendelkezett, hogy a felek mind az első-, mind a másodfokú költségeiket maguk viselik.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték pervesztességével arányos részét az alperes köteles az állam részére megfizetni a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Debrecen, 2019. február 25.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -